

og samstundis tryggjað, at fleiri av okkara fiskimonnum, sum nú noyðast at liggja á landi, finga høvi til at vunnið til livsins upphald.

Føroyingar verða noyddir til at rassast burtur úr hesi »krigslegu« einans at lita á feskiskin sum okkara høvuðsstuðul.

Nú sigur kansa onkur: Ja, fái okkum bert aftur til vaðbeinið — Nei, tað er als ikki so. Ti antin tað eitur feskiskur, saltfiskur ella klippfiskur — so er tað eins tað sama — Fiskurin skal veiðast av okkum sjálvum, við tíðerhóskandi ferum og við nýmótans amboðum. Tað skyldar okkara land okkum — almennar sum privatar fyrirkur at syrgja fyri.

Tíðin er nú inni til at kanna aðrar møguleikar, og ikki bert lita á feskiskalottarið. Ongland keypir væl eisini saltfisk. Eru spurningar gjerdur hesum viðvíkjandi. Er nakað fyririkað fyri at fáa samband við tey lond sum fyrr keyptu klippfisk frá okkum. I tílikum spurningum er tað vit kenna hvussu nógv okkum tervar umboðan í útheiminum. Kunnu »institutionir« sum Føroya Fiskaexport og »Færøernes Rederiforening« ella Landsnevndin ikki gera nakað fyri at greiða tilíkar spurningar, sum óivað mangur Føroyingar ger sær sjálvum í dag. Vit tola ikki ófyririkaðir at koma inn í krepputíðir, sum so vist sum nátt kemur aftaná dag — koma aftaná hvønn bardaga.

X.

VIÐMERKINGAR

Einaferð — hvussu sárt og »vemodigt« ljóðar hetta orð! Einaferð!

Einaferð ljóðaði frá Ziska, sum hann hevði lyndi at leggja út saman við javnaðarmonnum. Men tað varð aldri meiri enn til eitt ljóð.

Tað, ið Føroyingar seinri hava kent av Ziske, er at blása til heiðurs fyri stórmannin, hegga í arbeiðararæðararnar og harvið arbeiðararæðsluna.

Harmiligt!

Einki eigur at undra ein í hesum døgum — tað ótrúligasta hendir. Men mangur hugsandi maður hevur í hvussu er smilkast við Ziska'sar lop í seinastuni:

Hann byrjar við blaðutgávu: Friu Føroyar!

Her »lobbhudlar« hann kapitalistinum sum enn eingin hevur fingið seg til — hvi?

So kemur undan kavi —:

Tað frættist, at hann kundi ikki koma við longri enn til at verða hali, ifylla.

Hann leggur so á annan bógv: »Friu Føroyar« fáa undirheitið. Kallar seg arbeiðarablað.

Men Ziska skiftir kortini ikki sinn.

Hansara arbeiðarablað leggst á javnaðarmennin og heldur fram við at »lobbhudla« kapitalistinum, Onkur spyr nú —:

Er Ziska vordin eins øvugtur — fyri ikki at siga øður — sum »fabilin« um milliardirnar, ið skapti skroggmerkingina: »Ziska milliardirnar« ið verður nýtt, tá ið ein vil merkja nakað sum verandi villan fantasi.

Kann vera, at Ziska sjálvur trýr uppá tøl sín.

So er hann vordin lukkuligur — tað er jú høvuðssakin — ein sigur, at teir veldugastu Napoleonarnir og keisarar og miklu harrar finnast fyri læstum hurðum.

Vit unna honum hesa sælu.

Men vit fara at loyva okkum at siga við hann, at tað fer ikki at bera til at sláa allar »rekordir« í at »lobbhudla« arbeiðaranna nátturligu móttøðumonnum, arbeiðskeyparinum ella arbeiðsherrum, og samstundis spæla »rolluna« sum talsmaður, fyri arbeiðaranna interessur.

Eingin kann tæna tveimum móttøðum endamállum:

Hjálp kapitalistinum at vinna mest møguligt uppá arbeiðsmannin og fiskimannin og samstundis hjálpa arbeiðs- og fiskimanninum at fáa arbeiðsgevarin at vinna minst møguligt uppá arbeiði hjá tí arbeiðandi.

Ber ikki til Ziska!

Ziska kann væl ikki vera so lukkuligur av milliardum sínum, at hann ikki fatar hetta!

Ein socialistetara í Ziska-urguni kunna vit lata vita,

at javnaðarmenn á tingi vóru teir, ið settu posetiv uppskot um, at tað skuldi vera loyviligt hjá arbeiðaralegum, ið liggja lægri í løn enn onnur feløg, at fáa sínar lönir hækkaðar á javnt við lönir, ið eru galdandi innafyri felag við hægstu lønum, meðan sambandsmenn og fólkalokksmenn feldu hetta uppskotið.

Tá ið nevndi socialistetari vil royna at fjala hesum og skava út yvir fólkalokksins støðu, opinberar hann seg sum ein hin greifigasta ørindasvein fyri kapitalistarnar og sum »svikjara« av arbeiðsmanna sonnu interessum.

Viðari kunnu vit siga socialistetarunum,

at tað vóru javnaðarmenn, ið — styðjaðir av sjálvstýrismonnum — fingi minstulønarskipanina igjøgnum fyri okkara trolaramenn og siglingsmenn.

Tessverri hevur ein valdgerðarættur — ein meirluti móti einum minniluta — tikið tað eftir okkara tykki heilt skeivu avgerð, at lógin ikki rækkur til at tryggja øllum fiskimonnum eina minstuløn og soleiðis sett lönunenninar við sviðið soð.

Tað er skeivt, at javnaðarmenn hava reist málið um bann móti streiku og lockout.

Javnaðarmenn reistu harðastu móttøðu móti hesum máli, fyrstu ferð, tað var fyri og settu fram í lógarskipan, so harða móttøðu, at uppskotið fall.

Tá ið javnaðarmenn nú undir vandatíðinum gingu við til bann móti verkbandi og verkfalli, var tað ikki gjørt fyrr enn fóst lóg varð skipað, ið tryggði arbeiðs- og fiskimanninum móti lönminkan, og tryggði honum, at hansara løn skuldi vaksa í mun til dyrtíðina, kriggsvandaumstøðurnar og rentabilittetsviðurskiftini (kriggsgróðurin).

Tað er javnaðarmenn á tingi, sum harðast hava troðkað á at fáa hina skarpastu lóg viðvíkjandi príseftiransin, meðan t. d. fólkalokkurin hevur verið harðasti móttøðumaður av allari príseftiransin.

Tað einasta, ið fólkalokkurin hevur viljað, er, at sett varð eitt príseftiransingarráð, hvar stórmannastattinir skuldu hava meirlutan.

Hvussu hetta príseftiransingarráðið vildi komið at virka, er eingin hugsandi arbeiðs- og fiskimaður í iva um.

Tá ið socialistetarin hjá Ziska roynir at bera fólkalokkin fram sum hin »verjandi engilin« av arbeiðs- og fiskimannastattinum í prímálinum, sýnir hann seg til fullnar ikki bara sum ein socialistetara, men sum ein hin idnasta stórmannavin.

HENDINGAR FRÁ HIEMSBARDAGANUM

Invasiónin byrjað.

Týsmorgunin byrjaðu teir samindu invasióin; náttina fyri bumbaðu teir verndarturkini við strondina; 10000 tons sleptu teir niður í nakrar fáar tímar.

Stórar deildir av hermonnum (Týskurin sigur: ikki minni enn 80000 manns í fyrstu atlegu) sleptu teir niður aftan fyri tey týsku virkini. Í lýsingini komu so skipini. 4000 stórir lendingsprámar, fleiri túsund smá fer og stórar deildir av herskipum í øllum støddum, bæði ensk og amerikansk slagskip vórn við; og so ikki minst flogferini o. u. 12000 av øllum støddum flugu allan dagin fyrst at verja landgongdina.

Churchill bar sama dag boð um landgongdina og segði, at alt hevði gingið nógv betri enn væntað, og at tapini vóru nógv, nógv smærri enn nakar roknaði við. Samstundis minki hann øll á, at stríðið fór at vera hart og, kosta nógv bæði av fólki og greiðum. Tað fyrsta álopíð er gjørt á strekknum Le Havre og Cherbourg. Bayeux hava teir longu tikið og Caen stendur fyri falli; teir eru eisini í fleiri støðum komnir fleiri fjórðingar inn í landið og nýta tanks og onnur tung vopn.

SUKUR TIL ÚTRÓÐRAMENN

Amtið hevur sent soljóðandi skriv til allar sýslumenn og sóknarfótan í Vagi:

I Overensstemmelse med Vedtagelse af Lagtingets Landsnævn kan der fremtidig ydes en Ekstraktion paa $\frac{3}{4}$ kg. Sukker pr. Maaned pr. Mand til de Fiskere, der til Stadighed er beskæftigede ombord i færøske Dæksbaade. Ekstraktioner maa kun gives for de Perioder, hvor Fiskeri med den paagældende Dæksbaad faktisk finder Sted.

D'Herrer bemyndiges herved til at uddøle Ekstramærker i Overensstemmelse med foranstaaende, idet tilføjes, at Uddelingen, hvis det ønskes, kan overlades til det stedlige Útróðrafelag.

Efter hvert Kvartals Udgang bedes til Amtet indsendt en specificeret Fortegnelse over Uddelingerne.

Et Antal Sukker-Rationeringsmærker vedlægges.

Enn er ikki lætt at fáa greiðu á støðini fult út, tí boðini frá herleiðarum úr báðum partum eru stutt og nevna fá stadarnævn.

Italiu.

A suðurfrontinum gongur óføra væl; Rom er tikin og kriggshavnin Civita Vecchia eisini, og er hon 35 fjórðingar norðan fyri Rom. Tað sær út, sum Týskurin ikki fær feta sær aftur.

Italski kongur hevur nú latið »krúnuna« til sonin, hetta hevði hann lovað at gera so skjótt Rom var tikið frá Týskinum.

Eisini skipa teir nú nýggja landstjórn, soleiðis at allir partar verða umboðaðir. Fólkið í Rom eins og alla aðra staðni í Italiu sjá stóra gleði, tá tey vera loyst úr teim týsku bondunum.

Russland.

Atsóknin hjá Týskinum um Jassy leiddi er missejdnad; teir mistu meir enn 10000 hermenn og hópin av greiðum; men nú man ikki fara at vera leingi til Russurin fer at byrja summaroffensivin.

Amerikansk flogfer nýta nú flogvøllir í Russlandi tá tey bumba á Balkan.

Frá Danmark

Frættist um sabotagu í sama lagið, og fleiri goðir Danir av Týskinum fyri at ræða Danatjóðina, men man tað heldur eggja teir til enn meira móttøðu.

Tit fáa

bestu málingina hjá okkum.

M. P. Jacobsens malarabúð.

Máltr. 323.

Barnahjálpin!